

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

**Interdepartementaal
directeurenoverleg
'Stuurgroep Impact
op Gezondheid'**

c-VTV
*Toekomst verkennen
in tijden van corona*

29-09-2020

1

Agenda 29/9/2020

1. Presentatie c-VTV Kernboodschappen
2. Vragen en discussie

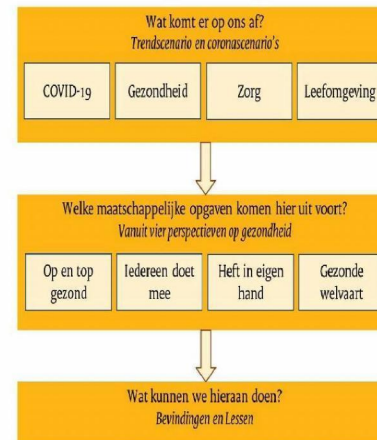
Corona-inclusieve VTV

- RIVM: meer dan 25 jaar VTV
- Corona nieuwe werkelijkheid, andere toekomstbeelden
- Doelstelling c-VTV
 - Inzicht geven in de belangrijkste (toekomstige) **ontwikkelingen** voor volksgezondheid en zorg
 - Welke maatschappelijke **opgaven** komen hier uit voort?
 - Wat betekent de coronapandemie voor toekomstige ontwikkelingen en opgaven?
- Korte termijn (0-5 jaar) en middellange termijn (5-20 jaar)
- Bredere afweging van maatregelen ondersteunen en beter voorbereid zijn in de toekomst

Opzet VTV

- Deel 1: Wat komt er op ons af?
 - Trendscenario + verschillende coronascenario's
 - COVID-19, Gezondheid, Zorg en Leefomgeving
- Deel 2: Wat zijn de opgaven?
 - Normatieve perspectieven
- Deel 3: Bevindingen & Conclusies

Producten & Planning

- E-magazine
 - 30-40 pagina's
 - Ca 15 Kernboodschappen (selectie van onderwerpen)
- Website
 - Verdieping van kernboodschappen
 - Meer onderwerpen in de thema's
 - Wetenschappelijke borging / Verantwoording
- Aanbieding 27 november aan minister de Jonge

Omgaan met onzekerheden

- Welke signalen staan voor een ...
 - ingrijpende en blijvende impact
 - beperkte en/of tijdelijke impact
- En wat weten we gewoon nog niet?

→ Scherp waar het kan, voorzichtig waar het moet!

Vraag voor vandaag

- Waar ziet u mogelijke verbindingen / versterkingen tussen de onderwerpen in de c-VTV en uw beleidsterrein / domeinen?

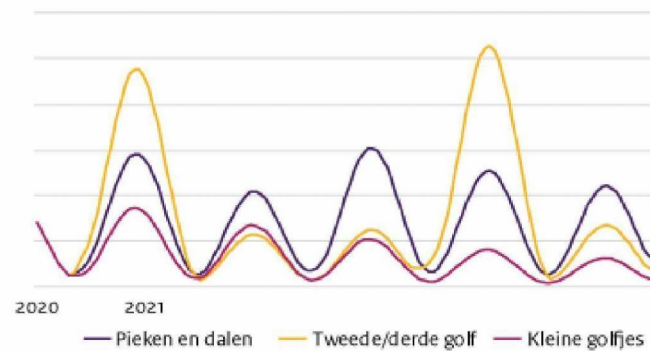
Impact van de vergrijzing

Coronascenario's

- Pieken en dalen
- Tweede/derde golf
- Kleine golfjes

1. COVID-19

- Ziektelast eerste golf COVID-19 tenminste vier keer hoger dan gemiddeld influenzaseizoen
- Kleine fluctuaties in verspreiding hebben grote gevolgen voor IC capaciteit
- De kwetsbaarheid van de bevolking voor een virus als SARS-CoV-2 neemt toe

Additionele onderwerpen website:

- *Verspreiding: ventilatie, globalisering (o.m. reisgedrag)*
- *Vaccinatie*

2. Gezondheid

- Meer gezondheidsverlies door indirecte gevolgen coronacrisis
- Wisselend beeld mentale gezondheid door coronacrisis, in de toekomst mogelijk minder goede ervaren gezondheid
- Lange termijn effect van eerste golf van corona op levensverwachting is nihil

Additionele onderwerpen website:

- *Epidemiologie: incidentie/prevalentie, doodsoorzaken, ziektelast*
- *Beperkingen, eenzaamheid*
- *Arbeid: directe & indirecte effecten*

3. Zorg

- Vanwege de coronapandemie is de urgentie voor gebruik van digitale zorg, samenwerking in de regio, en discussies rondom het leveren van zinnige zorg, vergroot
- Door de coronapandemie is de druk op de zorg en ondersteuning thuis en in de wijk verder vergroot
- De rol van patiënten en burgers rondom zorg en gezondheid verandert

Additionele onderwerpen website:

– Mantelzorgpotentieel

4. Leefomgeving

- Stedelijke verdichting leidt tot steeds meer druk op gezonde leefomgeving
- Door de coronamaatregelen kan in veel gemeenten ruimte ontstaan voor fietsen en wandelen
- In de toekomst meer extreem weer door doorzettende klimaatverandering

Additionele onderwerpen website:

- *Sociale kwaliteit*
- *Voedselomgeving*
- *Luchtkwaliteit*

5. Opgaven

- Perspectieven verhelderen discussies
- Expliciet rekening houden met meerdere perspectieven op gezondheid helpt bij afweging toekomstige coronamaatregelen

streeft ernaar ziekte	Op en top gezond We leven lang en gezond. We hebben een gezonde leefstijl. We worden beschermd tegen gezondheidsgevaars. Preventie en zorg zijn effectief. Lees verder	meest	Iedereen doet mee We beschermen de zwakkeren en sluiten niemand uit. Mensen met gezondheidsproblemen doen mee. Preventie en zorg richten zich op kwetsbare groepen. Lees verder
rijke	Heft in eigen handen We weten zelf het beste wat goed voor ons is. Het gaat om de kwaliteit van ons leven. De overheid biedt ruimte, zorgverleners luisteren naar ons. Lees verder	in bescherming gezondheid	Gezonde welvaart Welvaart, ook voor komende generaties. Er is geld voor andere taken. Zorgpremies blijven betaalbaar. Doelmatige zorg voor wie het echt nodig heeft. Lees verder

Doorsnijdende thema's

- Additioneel focusgroepen: jongeren en ouderen aan het woord over hun ervaringen en hun beelden van de toekomst
- Kernboodschap ouderen: *"Door de coronacrisis zijn ook vitale ouderen meer kwetsbaar geworden"*

Overkoepelende boodschappen

- De impact van een pandemie is immens voor de maatschappij als geheel en voor specifieke doelgroepen, waaronder ouderen, jongeren en lage SES.
- Eerdere maatschappelijke opgaven uit de VTV zijn door corona nog urgenter en dichterbij gekomen.
- Er zijn ook nieuwe opgaven aan het licht gekomen (kwetsbaarheid van maatschappij o.m. het zorgsysteem)
- De ervaren kwaliteit in de samenleving laat negatieve en positieve gevolgen zien; nog veel onzekerheden om stellige uitspraken te doen over de lange termijn consequenties.
- Inzet op monitoring en toekomstverkennen essentieel

Contact c-VTV

- (10)(2e) (10)(2e)
 - (10)(2e) [@rivm.nl](mailto:(10)(2e)@rivm.nl)
- (10)(2e)
 - (10)(2e) [@rivm.nl](mailto:(10)(2e)@rivm.nl)